

Rapport från expertgrupp och kommitté om frukt och grönsaker, 15 mars 2016

Sammanfattning

- Fortsatta diskussioner om PO-stödet (543/2011). Ett antal MS påpekade att de ville ha besked från KOM om den 1 september fortsatt gäller som datum när förordningen ska börja tillämpas. KOM svarade att de i nuläget inte kan ge ett klart besked, datumet kan eventuellt flyttas fram.
- Olivolja: KOM presenterade ett formulär som beskriver hur MS ska rapportera kontrollresultat.
- En punkt om skolfruktsprogrammets budget röstades igenom.

Från Sverige deltog Anna Lindgren från Jordbruksverket.

Expertgruppen för delegerade akter

1. Frukt och grönsaker

1.1 Diskussion om 543/2011, delegerade akten (ev)

KOM informerade inledningsvis att stödet till följd av Rysslandskrisen har förlängts och att reglerna för återtag kan komma att ändras.

KOM presenterade ändringar som tillkommit i den delegerade akten och framförde samtidigt att de inte hade för avsikt att stänga diskussionen idag. KOM ansåg dock samtidigt att texten i det närmaste är färdig.

Artikel 1-21 (definitioner, erkännandekriterier)

I artikel 13 (outsourcing) förtydligande KOM att outsourcing kan omfatta fler aktiviteter än de som uttryckligen nämns i artikel 13 ("bland annat" har lagts till).

I artikel 17.2 (demokratisk kontroll) nämnde KOM att om en medlem i en PO är mycket större än de andra medlemmarna så är det upp till MS att bestämma om det är ett problem eller inte.

I artikel 21 (gränsöverskridande sammanslutningar av PO) betonade KOM att de regler som gäller i ett annat MS måste respekteras, vilket innebär att även om t.ex. grön skörd omfattas av en gränsöverskridande producentorganisations verksamhetsprogram kan detta inte tillämpas av en PO som är medlem om inte grön skörd tillämpas i denna PO:s MS.

Artikel 23-36 (verksamhetsfonder och verksamhetsprogram)

I artikel 23 (referensperiod) nämnde KOM att när en medlem byter PO tillgodoräknas dennes produktion i den nya PO medlemmen går med i, medlemmen tar med sitt produktionsvärde. Detta för att undvika att produktionsvärde dubbelräknas.

I artikel 31.6 (stödberättigade åtgärder under verksamhetsprogram) har ett nytt stycke tillkommit. Där fastställs att om en investering säljs av innan hållandeperioden är slut, ska hela beloppet som betalats ut i stöd för den investeringen återbetalas.

Ett land ansåg att det är mer rimligt om bara restvärdet betalas tillbaka, något som ytterligare ett land höll med om. KOM förklarade att de vill undvika att vinst görs på investeringen och att de inte ville ändra skrivningen.

I artikel 31.9 har ett nytt stycke tillkommit, som fastställer att även immateriella tillgångar, såsom t.ex. informationsprogram, licenser etc. kan vara stödberättigade.

Artikel 31.10 handlar om hur många miljöinsatser en PO måste göra för att klara kraven i förordningen. KOM har ändrat texten för att öka flexibiliteten, men betonade att interna konsultationer fortfarande pågår.

KOM förklarade hur MS ska hantera att PO inte uppfyller kravet på två miljöåtgärder. KOM upprepade ett resonemang om proportionella neddragningar för det sista året av verksamhetsprogrammet om PO inte uppfyller kravet på minst två miljöåtgärder.

Ett land tyckte att bestämmelserna är svårhanterliga och nämnde ett exempel med vindkraftverk.

Ett land ansåg att kravet på att mer än 50 % av medlemmarna i en PO måste tillämpa minst två miljöåtgärder är väldigt högt och skulle gärna se kravet reducerat till 30 %.

Artikel 54-67 (övergripande bestämmelser)

I artikel 59.6 (ej uppfyllda erkännandekriterier) har ett nytt stycke tillkommit, en PO får till 15 oktober två år senare på sig att uppfylla kravet på att uppnå minimivolymer eller minsta värde, om det upptäckts att PO:n inte uppfyller dessa kriterier.

Jämfört med förra förslaget har formuleringarna i artikel 61.1 ändrats något, om att tillfälligt ställa in utbetalningarna till en PO som misstänks för bedrägeri. Diskussioner pågår fortfarande med juristerna.

Artikel 68-72 (utvidgning av regler)

Artikel 68.1 (utvidgning av PO-regler till icke-medlemmar) andra stycket fastställer bestämmelser för undantag från reglerna som i normalfallet kräver att en sådan bestämmelse ska ha varit i kraft i minst ett år. Undantagen från regeln har breddats något jämfört med innan.

KOM förklarade att branschorganisationer inte omfattas av artikel 69 om att utvidga PO-regler.

Artikel 73-77 (handel med tredje länder)

Artikel 75 (grund för ingångspriset) har fortfarande inte godkänts av DG Taxud.

Ett land upprepade ett krav att rapportera separata priser för körsbärstomater och andra typer av tomater. KOM sa sig ha svårt att acceptera ett sådant förslag.

Artikel 76 (produkter och tröskelnivåer) och artikel 77 (meddelande om produktkvantiteter) kan komma att försvinna eftersom juristerna inte tycker att de tillför något till förordningen, utan täcks av horisontell regler.

Artikel 78-83 (allmänna-, övergångs- och slutbestämmelser)

Artikel 81 (force majeure) har justerats eftersom de bestämmelserna till stor del ligger i den horisontella förordningen.

Ett antal MS påpekade att de ville ha besked från KOM om den 1 september fortsatt gäller som datum när förordningen ska börja tillämpas. Flera MS hade problem med hinna ta fram nya nationella strategier och få miljöramverket i dessa godkända. KOM svarade att de i nuläget inte kan ge ett klart besked, datumet kan eventuellt flyttas fram.

Ett land ville ha ett klagörande kring vilken växelkurs som gäller för länder som inte har euro. KOM svarade att de ska prata med berörda kollegor.

2. Skolfruktsprogrammet

2.1 Enkät om frågor i nya skolfruktsprogrammet

Det nya skolprogrammet (om både frukt och mejeriprodukter) väntas ha en färdig rådsförordning i maj i år. KOM siktar på att så snabbt som möjligt ta fram tillämpningsförordningar, så att det sammanslagna programmet kan börja användas från augusti 2017.

Ett första steg i det arbetet är det dokument som KOM lägger fram på det här mötet. Experter från mejerisidan har inbjudits att delta. Dokumentet består av ett antal frågor, och KOM vill ha skriftliga svar senast den 4 april. Frågorna ska sedan diskuteras på expertgruppen den 19 april. Målet är att ha ett arbetsdokument färdigt till maj och den slutliga texten färdig till sommaren.

KOM presenterade översiktligt frågorna i formuläret. Det kommande arbetsdokumentet ska grunda sig på samma principer som i skolfruktprogrammet, men reglerna kan behöva justeras så att de även passar för mejeriprodukter.

Områden som berörs av frågeformuläret är:

- Definition av kriterier för målgrupper
- Godkännande och urval av stödansökare

- Strategin för det nya skolprogrammet, hur ska man bäst gå tillväga för att föra samman de två modellerna?
- Kostnader och sätt att mäta framhöll KOM som viktigt.
- Övervakning och utvärdering, fungerar enligt KOM bra i skolfruktsprogrammet, men nya förslag till indikatorer efterfrågas.
- Tillsatt socker, kommentarer från MS efterfrågas.

MS får gärna lyfta andra frågor som anses viktiga, som t.ex förenklingsförslag.

Ett land påpekade att växlingskurserna inte är desamma för de båda programmen, den borde vara densamma. KOM svarade att det kommer att klargöras, referensperioden kommer att vara det akademiska skolåret.

Efter konsultation kommer KOM även att ta fram en genomförandeakt för diskussion i kommittén.

Kommittén för trädgårdsprodukter

1. Frågor som kan gå till omröstning

1.1 Definitiv fördelning av budgeten för skolfruktprogrammet

Pengarna för skolfruktsprogrammet fördelas i två omgångar. I den första omgången får alla länder en preliminär tilldelning baserat framför allt på antalet barn i åldrarna 6-10 år. I den andra omgången tar man hänsyn till hur mycket pengar länderna har sagt att de kan göra åt. Det innebär bland annat att man tar de pengar som avsatts för Sverige, Finland och Storbritannien och fördelar ut dem på de länder som sagt att de kan göra åt mer pengar än vad de fått i den preliminära tilldelningen.

Vid förra mötet redogjorde KOM för hur de räknat fram den definitiva fördelningen. Den fördelning som nu kommer upp för omröstning är exakt densamma som den som KOM presenterade förra månaden.

KOM konstaterade detta är sista året för tillämpning av skolfruktsprogrammet i sitt ursprungliga format.

Ett land påpekade att de inte blivit tilldelade det belopp de ville ha. KOM svarade att fonderna inte är bottenlösa och att ingen MS får exakt vad de begär.

Förslaget antogs vid röstning.

1.2 Nationellt stöd till producentorganisationer i Spanien

Spanien har ansökt om att under 2016 få betala ut nationellt stöd till producentorganisationer i Baskien, eftersom anslutningsgraden i den regionen är mycket låg (omkring sex procent).

KOM föreslår att Spanien ska få betala ut ett nationellt stöd på drygt 125 000 euro.

Punkten röstades inte eftersom de interna konsultationerna inte var klara.
Röstning kommer att ske på kommittémötet för vin 22 mars.

1.3 Nationellt stöd till producentorganisationer i Slovakien

Slovakien har ansökt om att under 2016 få betala ut nationellt stöd till producentorganisationer i regionen Västra Slovakien, eftersom anslutningsgraden i den regionen är mycket låg (omkring 13 procent).

KOM föreslår att Slovakien ska få betala ut ett nationellt stöd på drygt en miljon euro.

Punkten röstades inte eftersom de interna konsultationerna inte var klara.
Röstning kommer att ske på kommittémötet för vin 22 mars.

2. Trädgårdsprodukter

2.1 Diskussion om 543/2011, genomförandeakten (PO-stöd m.m.)

KOM presenterade ändringarna som tillkommit i genomförandeakten. De består av förtydliganden, omflyttningar av text och justeringar av legala referenser. Ändringarna gav inte upphov till någon större diskussion.

KOM avslutade med att betona att artiklarna 26 och 27 som fastställer hur kontrollerna ska gå tillväga är väldigt viktiga.

2.2 Marknadssituationen för frukt och grönsaker

KOM presenterade marknadssituationen och konstaterade att prisutvecklingen för grönsaker varit positiv den senaste tiden.

Äpplen och päron: fortsatt stabila priser, speciellt i Tyskland och Polen. Stora volymer i lager, främst för äpplen, kan påverka priserna negativt.

Citrus: inga stora volymer på marknaden, trots det har priset på apelsiner i Italien sjunkit. För citroner är prisbilden bättre än för apelsiner. KOM tyckte det var en smula märkligt eftersom användning av citroner är mer begränsat än för andra citrusfrukter. Konsumentundersökningar visar dock på en uppåtgående trend för citrus. Konsumtionen av apelsiner har minskat, så även för småcitrus fast i mindre omfattning.

Kiwi: priserna på kiwi i Italien har varit låga i höst, i slutet av januari har priserna återigen gått upp och för tillfället ligger de på en stabil nivå.

Höga temperaturer i vinter har inneburit tidig mognad för flertalet grönsaker, vilket i sin tur har medfört stora volymer på marknaden som inte kunnat avsättas. Priserna var väldigt låga speciellt i januari, speciellt för tomater. Nu börjar dock priserna på tomater att gå upp igen i både Italien och Spanien. Det kommer av att temperaturerna nu är mer normala för årstiden och produktionen är åter på normala nivåer. Uppåtgående pristrenden kan hejdas något av de volymer som snart kommer från växthusen i Holland och Belgien.

Paprika: i januari låga priser, sedan har priserna stigit i Spanien.

Blomkål: i Italien kvalitetsproblem pga höga temperaturer vilken även inneburit lägre priser. De senaste två veckorna en tydlig prisökning.

Spanien rapporterade en överlag bra situation för citrusfrukter.

2.3 Marknadssituationen för bananer

EU producerade nästan 670 000 ton bananer under 2015. Det är den högsta siffran under de fem år som redovisningen omfattar. Trots det har priserna inte fallit, utan EU-genomsnittet för 2015 var 0,73 euro/kg, vilket är i stort sett samma pris som de båda föregående åren.

Samtidigt ökade importen, framför allt av dollarbananer från Latinamerika. Importen från Colombia har ökat kraftigt, men delvis uppvägs det av att importen från Ecuador gått tillbaka. De båda länderna var därmed i stort sett lika stora exportörer till EU under 2015. Ecuador är den största exportören.

Dollarbananer är betydligt billigare än bananer som producerats inom EU eller i före detta kolonier inom AVS-länderna. Dollarbananerna kostar omkring 0,6 euro/kg. Tidigare har AVS-ländernas bananer också varit billigare än EU:s, men de senaste åren har de ökat kraftigt i pris. År 2015 var det första året då AVS-länderna uppvisar ett högre snittpris än EU.

Prognosen för januari-april 2016 tyder på att den höga produktionen håller i sig.

2.4 Övriga frågor, frukt och grönsaker

Inga övriga frågor diskuterades.

3. Olivolja

3.1 Kontroller av överensstämmelse

Punkten faller under Livsmedelsverkets område.

KOM presenterade ett elektroniskt formulär för rapportering av icke-överensstämmelser vid kontroll. KOM saknar fortfarande notifieringar från några MS.

Formuläret, som är ett excel-dokument, fungerar så att en ruta färgas gul om något fylls i på ett felaktigt sätt. Klickar man sedan vidare på en länk framkommer orsaken till felet. Det är MS uppgift att se till att rapporteringen är korrekt innan den skickas in. Tanken är att dokumentet ska kopieras och klistras in i ett ISAMM formulär som för närvarande inte är helt klart.

KOM betonade att det är viktigt att kontrollerna utförs korrekt för att dokumentet ska kunna fyllas i på rätt sätt.

3.2 Marknadssituationen för olivolja

EU:s totala produktion av olivolja uppskattas till 1,4 miljoner ton 2015/16.

EU:s import under okt-dec 2015 ökade med 30 % jämfört med samma period förra året, trots en minskning av importen från Turkiet and Marocko. De länder

som EU ökat sin import från är Argentina, (fyra gånger mer än förra året), Chile, Australien and Syrien.

Exporten från EU minskade med 16 % under okt-dec jämfört med samma period förra året, främst på grund av minskad export till Brasilien och Ryssland. Exporten till Kina ökade med 37 % jämfört med samma period förra året.

Produktionen av bordsoliver har minskat jämfört samma period förra året. Importen kommer från Marocko, Turkiet och Egypten. Exporten från EU går främst till USA, Ryssland Kanada, Australien och Brasilien.

Priserna på jungfruolja är betydligt högre än den genomsnittliga nivån för de senaste fem åren. Ett undantag är dock priset på extra jungfruolja i Italien, som just nu ligger på samma nivå som femårsgenomsnittet. KOM frågade varför. IT svarade att mer jungfruolja finns tillgänglig på den italienska marknaden än tidigare år.

Spanien framförde att produktionsprognosen kommer att öka något, vilket beror av gynnsamma väderförhållanden. Även Grekland rapporterade en större produktion än vad som tidigare rapporterats.

3.3 Övriga frågor

Tullkvot för import av olivolja från Tunisien

KOM informerade om att röstning om öppnandet av tullkvoter för tullfri import av olivolja från Tunisien kommer att röstas på kommittémötet för vin 22 mars. Det kommer nu att vara en förordning för respektive tullkvot, istället för en gemensam förordning för båda kvoterna. I övrigt innehåller förslaget inga ändringar i sak, så KOM räknar med att förslagen går direkt till röstning utan diskussion.

Nästa möte

Nästa möte hålls den 19 april.